

Silvana Borovnik

SPOŠTOVANI CIRIL ZLOBEC,

ker je danes že 5. februar, zadnji dan, ko naj bi odgovorila na Vaša vprašanja iz ankete o »emonocentrizmu« – odgovor pa, mi pišete, »naj ne bo daljši od 5 strani« –, hitim in Vas potemtakem, ker je rok že potekel, lahko potolažim, da bom krajša.

Živim na Koroškem, v kraju, ki ga je morda Janko iz pravljičnice razdrobil in natrosil na oba bregova reke, da bi, nekoč nekje, morda spet našel domov. In zapisala sem napačno: V drobnem in hudo provincialnem mestecu na Koroškem imam le *stalno bivališče*, živim pa...? – Dobro vprašanje, gospod Zlobec. Ko bom velika, bom morala o tem resno razmisliti.

Ali imam rada Ljubljano? Ali ima Ljubljana rada mene? Kaj pa vem. Ljubljana je zame eno od mest, v katerih sem živel (kot študentka), počela neumnosti (še vedno kot študentka, pa tudi še malo kasneje), delala (na poletnih slovenističnih seminarjih), se klatila (sama ali z ljudmi, ki na tem mestu ne bi želeli biti omenjeni), se srečevala z uredniki različnih založb in revij, skratka... Nobenega odrinjanja nisem čutila in ga še danes ne čutim. Čeprav dandanašnji v slovensko glavno mesto redkeje zahajam – splet okoliščin pač, pomanjkanja časa v tem norem stoletju – stopim prejšnji teden po dolgem času na ljubljansko ulico, pa me takoj pokliče znanec iz prejšnjih, mojih bolj ljubljansko obarvanih časov: »Kje si? Kaj delaš? Lepo, da te vidim.« Tako je danes. In sem zadovoljna.

Danes pa je tudi tako, da mi na pisalni mizi obležijo po tri vabila za sestanek na isti dan, ki me vabijo v Ljubljano. Prinesi, pridi, povej, udeleži se, razmisli, vzemi si k srcu to vabilo... Včasih grem, pogosto pa tudi ne morem. Takrat me je sram, takrat mi je tudi nemara malce žal ali pa samo hudo, da nisem v Ljubljani, bliže glavnemu mestu. Oni tam, si mislim, preprosto ne vedo, da včasih enostavno ne morem več sesti v avto in se ponovno nekam odpeljati. To z mojim stalnim bivališčem, življenjem in službo je namreč še kar zapleteno, saj stanujem na Koroškem in službujem v Mariboru, kamor so posadili eno od obeh slovenskih univerz, pri čemer pa (ne da bi se hvalila, temveč le v ponazoritev svojega nenehnega vozarjenja), predavam občasno še v Gradcu, Celovcu ali na Dunaju. In prav tam, hja, zdaj se spominjam, gospod Zlobec, sem zadnjič, bilo je v decembru 1995 in natanko en teden pred podelitvijo visoke srednjeevropske nagrade Venu Tauferju, res doživela nekaj kot emonocentrizem.

V tej anketi me nagovarjate kot pisateljico, kritičarko in sodelavko Sodobnosti. Sliši se dobro, čeprav moram priznati, da sem se v zadnjem času bolj kot s pisateljevanjem ukvarjala z literarno zgodovino. Pri založbi Mihelač mi pravkar izhaja knjiga z naslovom *Pišejo ženske drugače?*, ki pa za namerno provokativnim naslovom skriva resne rezultate mojega raziskovalnega dela. Tako je nanese, da

sem decembra z dvema predavanjima, nanašajočima se na moderne oblike t.i. ženske literature, gostovala na dunajski slavistiki. Zgodilo pa se je tako, da je kak teden pred menoj s pomočjo avstrijske štipendije delala veter po omenjenem inštitutu tudi neka profesorica z ljubljanske slavistike. In ko je slišala, tako so mi kasneje povedali, da prihajam predavat jaz, sicer doktorica literarnih ved, vendar uradno »iz Maribora«, je mojo gostiteljico zgrožena spraševala, zakaj da ni povabila »raje koga iz Ljubljane«. Skomignila sem z rameni, kajpa, in pomislila, da človek pač ravno takrat, kadar govori o drugih, še največ pove – o sebi.

Sicer pa, spoštovani urednik, o emonocentrizmu razen decembra na Dunaju, ko nenadoma ni bilo pomembno, kaj znam, temveč le, ali sem iz Ljubljane, nikoli nisem razmišljala. Zame je vedno veljalo, da se provinca nahaja tam, kjer živijo provincialni ljudje. In tako tudi še danes, zato pa slednje vedno bolj pogosto, svojo fizično oddaljenost od Ljubljane in drugih centrov čutim bolj kot škripajočo bolečino v hrbtenici zaradi poklicnega šoferstva kakor pa kot kakršno koli duhovno oz. intelektualno izločenost.

Dravograd, 5. 2. 1996